(Retsakter vedtaget i henhold til afsnit V i traktaten om Den Europæiske Union)

RÅDETS FÆLLES HOLDNING
af 18. september 2000
vedrørende Rwanda

(2000/558/FUSP)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Union, særlig artikel 15, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Rådet har fastlagt Den Europæiske Unions mål og prioriteter for så vidt angår Rwanda ved fælles holdning 1999/452/FUSP ([1]).

(2) Ved Rådets fælles aktion 96/250/FUSP ([2]) blev der udnævnt en særlig udsending for De Store Søers Område i Afrika.

(3) Fælles holdning 1999/452/FUSP bør ajourføres på baggrund af udviklingen i Rwanda siden 1999 —

VEDTAGET FØLGENDE FÆLLES HOLDING:

Artikel 1

Den Europæiske Unions mål og prioriteter i forbindelse med Rwanda er at fremme, stimulere og støtte den igangværende proces med henblik på

a) overvindelse af følgerne af folkedrabet og fremme af national forsoning

b) genopbygning og udvikling

c) beskyttelse og fremme af menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder

d) overgangen til demokrati.

I det omfang regional ustabilitet kan bringe opfyldelsen af disse mål i fare, tilskynder Den Europæiske Union den rwandiske regering til især gennem sin udenrigspolitik at bidrage til at skabe regional stabilitet, ligesom den også opfordrer alle andre parter i konflikter i regionen hertil.

Artikel 2

Den Europæiske Union bekræfter, at fremskridt på de i artikel 1 nævnte områder hovedsagelig er den rwandiske regerings ansvar. For at støtte og fremme dens bestræbelser på disse områder fører Den Europæiske Union bl.a. via sin særlige udsending for De Store Søers Område i Afrika en konstruktiv og kritisk dialog med den rwandiske regering på grundlag af bestemmelserne i det følgende.

Artikel 3

For så vidt angår den rwandiske regerings regionale udenrigs- og sikkerhedspolitik vil Den Europæiske Union

a) anmode den rwandiske regering om at opfylde de forpligtelser, som den indgik bl.a. i Lusaka (juli 1999) og i Kampala (april 2000) med henblik på en fredelig og hurtig forhandlingsløsning af krisen i Den Demokratiske Republik Congo, og at overholde Sikkerhedsrådets relevante resolutioner, navnlig resolution 1304 af 16. juni 2000

b) lægge stor vægt på, at de rwandiske tropper, der befinder sig i Den Demokratiske Republik Congo, ligesom de andre stridende parter opfylder deres forpligtelser i henhold til den humanitære folkeret og beskyttelsen af menneskerettighederne.

Artikel 4

Med hensyn til situationen i Rwanda vil Den Europæiske Unions bestræbelser bygge på følgende principper:

a) For så vidt angår forsoning og magtdeling vil Den Europæiske Union fremme og støtte forsoningen mellem alle rwandere i og uden for Rwanda gennem en dialog mellem alle de grupper, der tager afstand fra vold og folkedrab. Denne dialog skal især være centreret om magtdeling, national genopbygning og minoritetsbeskyttelse. Den Europæiske Union anser det i denne sammenhæng for at være vigtigt, at Kommissionen for Forsoning og National Enhed er uafhængig og repræsentativ for det rwandiske samfund, og at den har et klart fastlagt handlingsprogram, som Den Europæiske Union eventuelt vil kunne støtte.

([1]) EFT L 178 af 14.7.1999, s. 1.
([2]) EFT L 87 af 4.4.1996, s. 1. Senest forlænget ved fælles aktion 2000/347/FUSP (EFT L 122 af 24.5.2000, s. 6).

b) For så vidt angår demokratiseringen vil Den Europæiske Union

— understrege, at det er vigtigt, at den politiske balance, som den rwandiske grundlov og Arusha-aftalerne foreskriver, overholdes. Den tilskynder den rwandiske regering og de myndigheder, der har til opgave at affatte en ny forfatning, som skal give landet en ny institutionel ramme, til at sikre en effektiv beskyttelse af rwandernes civile og politiske rettigheder, opretholdelse af den sociale samhørighed og beskyttelse af de grundlæggende friheder og rettigheder

— tilskynde den rwandiske regering til at præcisere sin tidsplan for demokratiseringen og til aktivt at forberede afholdelsen af de forskellige valg, som skal finde sted senest inden udgangen af overgangsperioden i 2003. Den opfordrer den mere præcist til hurtigst muligt at organisere de kommunalvalg, som regeringen har planlagt, på en sådan måde, at de kommer til at bidrage til i højere grad at inddrage befolkningen i beslutningstagningen. Den tilskynder i den forbindelse den rwandiske regering til at udarbejde en passende ordning for og tilrettelæggelse af disse valg. Denne ordning, der skal tage hensyn til problemet med analfabetisme, skal fastlægge en afstemningsmekanisme, der sikrer frie og retfærdige valg og garanterer alle rwandere lige rettigheder, det civile samfunds deltagelse, offentlig debat, ytringsfrihed, gennemsigtighed i hele valgprocessen og valglovgivningen og udpegelsen af et uafhængigt organ, der skal forberede og overvåge hele valgprocessen, samt give alle dele af samfundet mulighed for at udtrykke deres synspunkter. Den Europæiske Union vil undersøge mulighederne for at støtte udarbejdelsen af en sådan valgordning

— tilskynde den rwandiske regering til fortsat at styrke de i 1999 valgte lokale myndigheders kompetence og beføjelser, så den lokale befolkning sikres deltagelse i den politiske proces og udviklingen generelt, og er principielt rede til at støtte denne proces med passende foranstaltninger

— tilskynde den rwandiske regering til at styrke og at gennemføre den decentraliseringsproces, der blev indledt i maj 2000.

c) For så vidt angår retssystemet og håndhævelsen af Gacacaretten vil Den Europæiske Union

— understrege betydningen af, at der indføres en retlig administration, som gør det muligt at fremskynde forsoningsprocessen i hele landet, men den er samtidig også klar over, at det vil være forbundet med vanskeligheder

— udtale, at den erkender, at det såkaldte Gacaca-system på visse betingelser vil kunne bidrage til at nå dette mål

— tilskynde den rwandiske regering til at bringe Gacacasystemet i overensstemmelse med de internationale standarder på menneskerettighedsområdet

— tilskynde Gacaca-myndighederne til at lade mildhed være et grundprincip i deres holdning og til at beskytte de lovsikrede rettigheder både for de anklagede, navnlig med hensyn til forsvar og appel, og for de civile parter

— sammen med andre undersøge betingelserne og mulighederne for en eventuel koordineret støtte til administrationen af Gacaca-systemet

— tilskynde de rwandiske myndigheder til fortsat at arbejde på at skabe forståelse i befolkningen i almindelighed og hos de overlevende efter folkedrabet i særdeleshed for, at det er nødvendigt at acceptere disse principper, da det vil gøre det muligt både at behandle problemet med straffrihed og at finde frem til en pragmatisk løsning på det foruroligende problem med et stort antal indsatte i fængslerne, der afventer rettergang under prekære fængslingsforhold

— tilskynde den rwandiske regering til at fortsætte sine bestræbelser på at nedbringe antallet af indsatte i fængslerne og sin oplysningskampagne, bl.a. ved at fremskynde gennemførelsen af den beslutning, der blev offentliggjort i 1998, om at løslade fanger, som der endnu ikke er udarbejdet noget eller kun ufuldstændigt sagsmateriale om

— støtte arbejdet i Det Internationale Tribunal i Arusha, bl.a. ved at fortsætte bestræbelserne på at sikre, at alle stater udleverer alle de personer, som det har anklaget for folkedrab og andre alvorlige krænkelser af den humanitære folkeret, til tribunalet. Den vil søge yderligere at forbedre tribunalets administrative effektivitet

— tilskynde domstolene og den rwandiske regering til at udvise den største tilbageholdenhed med hensyn til idømmelse og fuldbyrdelse af dødsstraf med henblik på fuldstændig afskaffelse af denne som et højst ønskeligt endemål, til fuldt ud at opfylde sine forpligtelser i henhold til den internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder og til at overholde andre internationale garantier i forbindelse med dødsstraf.

d) For så vidt angår landsbypolitikken vil Den Europæiske Union opfordre den rwandiske regering til at fortsætte sine kritiske overvejelser herom og først at gennemføre den efter omhyggelig planlægning på grundlag af en decentraliseret og participatorisk tilgang og efter forudgående konsekvensundersøgelser, pilotprojekter og kampagner til oplysning af befolkningen og til at sikre en retfærdig omfordeling og forvaltning af jorden for at undgå, at genbosættelser, der fremskyndes af sikkerhedshensyn, medfører krænkelser af menneskerettighederne, hvilket vil være i modstrid med de ønskede virkninger, og giver anledning til yderligere uenighed.

e) For så vidt angår menneskerettighederne vil Den Europæiske Union

— fremme og støtte den rwandiske regerings bestræbelser på at beskytte og fremme menneskerettighederne for alle rwandere, bl.a. ved at sikre den nationale menneskerettighedskommissions uafhængige og effektive virke og ved at fortsætte samarbejdet med Menneskerettighedskommissionens særlige udsending og De Forenede Nationers højkommissær for menneskerettigheder

— tilskynde den nationale menneskerettighedskommission til at fortsætte samarbejdet med de berørte ikke-statslige organisationer og ufortøvet at iværksætte sit handlingsprogram, som Den Europæiske Union eventuelt vil kunne yde sit bidrag til.

f) For så vidt angår samarbejde og økonomisk udvikling vil Den Europæiske Union fortsat støtte den rwandiske regerings bestræbelser på at fremme en økonomisk udvikling, der kommer hele befolkningen til gode, og lade så mange som muligt få del i de fremskridt, der er gjort i makroøkonomisk henseende, som instrumenter for fred og stabilitet. Den vil bl.a. opfordre den til en yderligere indsats med hensyn til god regeringsførelse.

Den Europæiske Union er på baggrund af den fortsatte rwandiske tilstedeværelse i Den Demokratiske Republik Congo, som ifølge Rwanda skyldes sikkerhedshensyn, af den opfattelse, at en gestus fra rwandisk side, som tager sigte på en fredelig løsning af konflikten i Den Demokratiske Republik Congo i overensstemmelse med Lusaka- og Kampala-aftalerne og Sikkerhedsrådets relevante resolutioner, navnlig resolution 1304, med forbehold af en grundig behandling i de kompetente instanser vil være af en sådan karakter, at det vil få indflydelse på samarbejdsforbindelserne mellem Den Europæiske Union og Rwanda.

g) For så vidt angår reintegreringen i det rwandiske samfund af de overlevende efter folkedrabet, de demobiliserede soldater og alle de andre fordrevne personer vil Den Europæiske Union opmuntre og støtte den rwandiske regering i dens bestræbelser på at lette denne proces, bl.a. ved at samarbejde med de relevante internationale organisationer. Den Europæiske Union er overbevist om, at der ikke findes nogen militær løsning på spørgsmålet om de rwandiske væbnede grupper, der er trængt tilbage i Den Demokratiske Republik Congo. Den kræver af alle staterne i regionen, at de afholder sig fra at støtte disse grupper militært. Den opfordrer de rwandiske myndigheder til på en mere konsekvent og synlig måde at konkretisere det tilsagn, de allerede har givet om i Rwanda under sikre forhold at ville modtage dem af de rwandiske oprørere, der kæmper i Den Demokratiske Republik Congo, som ikke er tiltalt i sager om folkedrab og krigsforbrydelser. Den Europæiske Union er rede til at bidrage til gennemførelse af programmer for økonomisk og social reintegrering, som der er truffet beslutning om med henblik herpå.

Artikel 5

Rådet noterer sig, at Kommissionen agter at koncentrere sig om at virkeliggøre målene og prioriteterne i denne fælles holdning, bl.a. på grundlag af relevante fællesskabsforanstaltninger.

Artikel 6

Den Europæiske Union vil i forbindelse med gennemførelsen af denne fælles holdning arbejde tæt sammen med FN, Organisationen for Afrikansk Enhed og andre berørte organisationer.

Artikel 7

Gennemførelsen af denne fælles holdning kontrolleres regelmæssigt. Denne fælles holdning tages op til fornyet behandling inden 12 måneder.

Artikel 8

Denne fælles holdning træder i stedet for fælles holdning 1999/452/FUSP af 12. juli 1999.

Artikel 9

Denne fælles holdning får virkning fra dagen for vedtagelsen.

Artikel 10

Denne fælles holdning offentliggøres i EF-Tidende.

Udfærdiget i Bruxelles, den 18. september 2000.

På Rådets vegne

H. VÉDRINE

Formand